

Prepoziția *din* se întrebuințează cu substantivele care denumesc trăsături de caracter, însușiri (capriciu, comoditate, curiozitate, devotament, divertisment, scrupulozitate, superficialitate, pasiune, timiditate):

(eu, ei, ele) *tac din timiditate, pasiune, devotament;*

a face din pasiune;

a se sacrifica din devotament.

În alte situații corelația stabilă *из — din, om — de* îngăduie în funcție de determinant, de anumite grupe lexico-semantică în care ea poate fi învederată — substituția reciprocă a elementelor componente¹. Astfel, substantivele care denumesc stări psihice sau care pot apărea ca denumiri ale unor trăsături de caracter (gelozie, invidie, milă, ură, zgîrcenie ș.a.) se întrebuințează atât cu prepoziția *de*, cât și cu prepoziția *din*:

a iubi $\left\langle \begin{array}{l} \text{de} \\ \text{din} \end{array} \right\rangle$ *milă* — cf. *любить из жалости*;

a ucide $\left\langle \begin{array}{l} \text{de} \\ \text{din} \end{array} \right\rangle$ *gelozie* — cf. *убить из ревности*.

Dragomir, din gelozie și pentru a lua pe femeia iubită, ucide pe bărbatul ei Gh., 151.

Inima lui gemea în secret de o gelozie surdă. V., 310.

E o apărare camuflată din milă? Sl., 51.

Eu o iubesc acum mai mult de milă. Ng., 47.

2. Menționăm și valențele combinatorii deosebite ale prepozițiilor *из-за — din cauza, din pricina*.

a) Echivalentul românesc apare ca nemarcat, în timp ce prepoziția rusească *из-за* este limitată în întrebuințarea ei.

Cf. cazurile când prepozițiile *din cauza, din pricina* pot înlocui prepoziția *de*, înlocuirea prepoziției *om* prin *из-за* nefiind posibilă:

fața rumenită $\left\langle \begin{array}{l} \text{de vînt;} \\ \text{din cauza vîntului} \end{array} \right\rangle$ — *румяное* $\left\langle \begin{array}{l} \text{от ветра лицом;} \\ \text{(înlocuirea prin из-за} \\ \text{nu este posibilă)} \end{array} \right\rangle$

Она позвонила мужу в институт и когда он приехал, сияющий с розовым и холодным от ветра лицом, она обрадовалась, что он такой как и раньше. Н., 294.

Îi telefonă sofului la institut și când când el apăru radios, cu fața rece și rumenită de vînt, ea se bucură că e la fel ca înainte. N., 402.

orbit $\left\langle \begin{array}{l} \text{de dragoste;} \\ \text{din cauza dragostei.} \end{array} \right\rangle$ — *слепой* $\left\langle \begin{array}{l} \text{от любви;} \\ \text{(înlocuirea prin из-за nu} \\ \text{este posibilă)} \end{array} \right\rangle$

¹ Vezi A.M. Peškovskij, *Русский синтаксис в научном освещении*, Moscova, 1956, p. 314, unde se menționează posibilitatea utilizării paralele a unor prepoziții cauzale:

сделать что-нибудь $\left\langle \begin{array}{l} \text{со} \\ \text{от} \\ \text{из} \end{array} \right\rangle$ *страха*